

Factsheet ZSM

ZSM

ZSM staat voor versnelde afhandeling van zaken en wordt ingezet bij eenvoudige misdrijven, waarbij een verdachte is aangehouden. In het ZSM-traject wordt na aanhouding van de verdachte zo spoedig mogelijk een beslissing genomen over het afdoeningstraject en waar mogelijk wordt ook direct een afdoeningsbeslissing genomen. De tenuitvoerlegging van deze afdoening wordt aansluitend in gang gezet. Hierbij hebben alle justitiële partners een rol. De versnelde afhandeling sluit aan op de strategie Perspectief op 2015 van het Openbaar Ministerie (OM), waarin de ambitie wordt uitgesproken om, waar mogelijk, te sturen op instroom van zaken om de selectiviteit van het strafrecht te vergroten. Ook vormt de versnelde afhandeling een van de pijlers van de Strategie Aanpak Criminaliteit van de Raad van Korpschefs, waarmee de effectiviteit van de aanpak van de criminaliteit wordt vergroot.

Waarom

De slagkracht bij het aanpakken en afhandelen van veelvoorkomende criminaliteit (VVC) moet omhoog. Verhoging van de slagkracht begint met verhoging van de 'heterdaadkracht'. Dit betekent dat de directe aanpak, gevolgd door directe afhandeling van verdachte intelligenter moet worden ingericht, versimpeld, versneld en gekoppeld aan een breed interventierepertoire. Het kan simpeler, sneller, slimmer, meer samen.

ZSM voor VVC-zaken

ZSM richt zich vooralsnog op de afdoening van eenvoudige misdrijven, waarbij een verdachte is aangehouden. Alle andere misdrijven die niet eenvoudig van aard zijn, door bijvoorbeeld de aard van het delict (ernstige geweldsdelicten, overvallen en zedenzaken) of ingewikkelde schade, worden niet in ZSM afgedaan. Deze zaken worden volgens één van de reguliere processtromen verwerkt..

Ambitie

Met (de inzet van) slimme middelen, in samenwerking met ketenpartners en binnen een eenvoudige werkstructuur kan het OM een VVC-zaak met (aangehouden) verdachte z.s.m. afdoen/afhandelen. Zo Spoedig, Slim, Simpel, Samen en Selectief Mogelijk! Dat is de ambitie van ZSM.

Zo Spoedig (Mogelijk): door aan de voorkant een concentratie van beoordelingsmomenten te organiseren, zodat onnodige bureaucratie wordt voorkomen. Daarbij wordt uitgegaan van het principe 'direct afdoen, tenzij...'. Bij direct afdoen wordt ervoor gekozen om beoordelen, 'straffen' en (zo mogelijk) tenuitvoerleggen in elkaar te schuiven en niet – zoals nu – volgtijdelijk (achter elkaar) te organiseren. De zorgvuldigheid wordt daarbij niet het oog verloren.

Slim: betekent het proces optimaal organiseren en meer aan de voorkant de juiste keuzes maken. Dat vraagt om inzet van uitstekend gekwalificeerde medewerkers. Ook kan gedacht worden aan optimale inzet van ICT-middelen als telehoren, multimediale pv's uitschrijven etc.

Simpel: door een minimale en eenvoudige registratie. Bijvoorbeeld door (beeld) informatie digitaal vast te leggen en pas uit te werken indien nodig. Dit levert minder administratieve handelingen voor de politie.

Samen: houdt in dat partners, politie en OM, maar ook reclassering, jeugdzorg, GGZ, advocatuur en ZM, gezamenlijk het grootste deel van met name veelvoorkomende criminaliteit zo snel mogelijk afdoen.

Selectief: selectiever de juiste zaken kiezen en capaciteit op de juiste manier inzetten.

Verwachte resultaten

ZSM moet leiden tot:

- Verbetering van de effectiviteit en efficiency: een groot aantal verdachten (binnen 6 uur of 3 dagen) worden heengezonden met een afdoening of een andere strafrechtelijke reactie.
- Verbetering sturing (kwaliteit): de 'juiste zaken' worden aangepakt, er is minder uitval (vermijdbare septs) en minder 'herstelwerk'.
- Administratieve lastenverlichting door snelle afhandeling en waar mogelijk digitale vastlegging.
- Intensivering van de samenwerking met ketenpartners.
- Zo veel mogelijk erkenning van de verbeterde positie van slachtoffers, bijvoorbeeld door afdoening van de schade, al was het al door middel van een voorschot.
- Stijging van het vertrouwen in politie en OM door merkbare en zichtbare snelle aanpak, afhandeling en afdoening.

Projectleiding

Zowel de politie als het OM hebben een programmamanager c.q. landelijk projectleider aangesteld:

Politie
Dhr. R.F.J. Maas MMO (Ron)
Programmamanager ZSM

OM
Dhr. mr. dr. J.R. Bac (Johan)
Landelijk projectleider ZSM/
Hoofdofficier Regioparket Utrecht-Lelystad

Pilots

In de periode maart tot juni 2011 zijn de regio's Utrecht, Den Haag, Rotterdam, Amsterdam en Den Bosch gestart met de regionale pilots. In de vijf pilotomgevingen wordt getest met procesversnellers, andere functionaliteiten en taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De verschillen in de pilots komen met name door de verschillende historische achtergronden en werkwijzen. Tot eind januari 2012 mag er gedivergeerd worden, daarna wordt gezamenlijk het definitieve proces gemaakt.

Centrale Verwerking Openbaar Ministerie (CVOM)

Een zesde en landelijke pilot wordt bij de CVOM ingericht voor een versnelde afdoening van artikel 8 WVV zaken (dronken rijders).

Evaluatiemoment

Vanaf oktober 2011 tot en met het eerste kwartaal 2012 worden de pilots geëvalueerd, op basis van de uitkomsten wordt een standaardaanpak ZSM ontwikkeld. De implementatie van deze landelijke aanpak start in het najaar van 2012 en moet in de tweede helft van 2013 gereed zijn.

Samenhang andere programma's en projecten

ZSM maakt deel uit van een groter geheel. Het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft een Stuurgroep Herontwerp Strafrechtsketen in het leven geroepen, waaronder nog twee andere programma's vallen. In het Traject herontwerp strafrechtelijke handhaving werken drie parketten samen aan het stroomlijnen van de gehele strafrechtsketen. Het tweede programma is het Traject Versterken presterend vermogen politie, gericht op administratieve lastenverlichting, waarin vooral wordt gezien hoe in de fase van de opsporing de bureaucratie kan worden teruggedrongen.